

گفت و گوی صبا با خلیل صحراگرد

کارگردان فیلم کوتاه دارتاش

فیلمی که

در اسکار هم

حضور خواهد داشت

خلیل صحراگرد، از بچگی به عکاسی علاقه داشته است. او با پول تو جیبی اش موفق به خرید یک دوربین عکاسی آنالوگ

مصطفی کرازی
گفت و گو

می شود و شروع به عکاسی می کند. کمی بعد در دوره های مختلف عکاسی و در شهرهای مثل تهران، همدان و مریوان شرکت می کند و مدارک مختلف عکاسی را دریافت می کند. سپس مشغول عکاسی برای روزنامه ها و سایت های خبری می شود. او در چندین سال موفق به دریافت جوایز در بخش های مختلف مربوط به عکاسی شده است. صحراگرد، سال ۱۳۹۷ در یک دوره فیلمسازی در شهر مریوان شرکت می کند و بعد از آن شروع به فیلمبرداری و تولید آثار مستند می کند و در چند پروژه به عنوان فیلمبردار حضور پیدا می کند. خبرنگار صبا به بهانه حضور مستند کوتاه «دارتاش» در چهلمین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران، با خلیل صحراگرد به گفت و گو نشسته است که در ادامه می خوانید.

قبل از این در جشنواره فیلم کوتاه تهران شرکت کرده اید؟

در بخش عکاسی جشنواره های مختلف شرکت کرده ام، اما به عنوان فیلمساز اولین دوره ای است که حضور پیدا می کنم. در این جشنواره با اولین فیلم مستند خودم به نام «دارتاش» حضور دارم.

ایده اولیه ساخت اثر از کجا آمد و چطور شکل گرفت؟

سوژه، یکی از آشنایان دور من است. ایشان یک پایش مصنوعی است. روزی در حال گفت و گو بودیم که متوجه شدم پای مصنوعی اش چوبی است و بسیار تعجب کردم. چند عکس از او گرفتم. اما متوجه شدم با عکس آن چه و آن مقدار که لازم است حق مطلب ادا نمی شود. به همین دلیل تصمیم گرفتم از ماجرا یک فیلم بسازم. اینکه چطور پایش را درست می کند و دلایلش برای این کار چیست.

چه مدت زمانی صرف تحقیقات و پژوهش اولیه اثر شد؟

در مراحل تحقیق و پژوهش، دوربین را همراه خودم داشتم. یعنی از همان ابتدا شروع به گرفتن راش کردم. اما یک طرح کلی نوشتم که بتوانم چهار چوب و ساختار داشته باشم و آن را حفظ کنم. در کل، هم طرح داشتم و هم چیزهایی در جریان فیلمبرداری به وجود می آمد. در واقع بخش قابل توجهی از کار به صورت موازی پیش رفت. هم تحقیق و پژوهش و هم فیلمبرداری.

«دارتاش» در کدام نوع مستند دسته بندی می شود؟

مستند دارتاش یک کار دکودرام است.

اگر بخواهید ماجرای مستند خودتان را تعریف کنید، چطور تعریفش می کنید؟

شخصی مجروح جنگی است و پای مصنوعی پلاستیکی اش اذیتش می کند. خودش شروع به ساخت یک پای مصنوعی چوبی از چوب بید می کند. بعد از استفاده متوجه می شود خیلی بهتر است و دیگر اذیت و آزاری ندارد. تصمیم می گیرد برای دیگران شبیه خودش هم پای مصنوعی بسازد. کسانی به او مراجعه می کنند و درخواست ساخت پای مصنوعی دارند و او هم برای شان می سازد.

با توجه به شرایط متفاوت ساخت فیلم مستند، بخش تدوین را می توان جزو مراحل تولید دانست؛ طبق این تعریف، روند فیلمبرداری و تولید اثر چقدر زمان برده است؟

بله. در مستند، تدوین هم جزو مراحل تولید است. زمان کار هم، چون می خواستم کار در چهار فصل فیلمبرداری شود، چند سالی طول کشید. من راش های اول کار را در زمستان ۱۳۹۷ گرفتم و همان طور تا ۱۳۹۸ پیش رفتیم که به کرونا خوردیم. کارمان به دلیل شیوع بیماری و همچنین درگیر شدن سوژه با کرونا که خدا را شکر به خیر گذشت، عقب افتاد. خلاصه روند طوری پیش رفت که مراحل تدوین کار در زمستان ۱۴۰۱ تمام شد.

در اثر از باز یگر هم استفاده کرده اید؟

خیر. شخصیت کار واقعی است و تمام افرادی هم که با او رفت و آمد دارند و در فیلم می بینیم، همگی واقعی هستند.

اثر در کدام شهرها فیلمبرداری شده است؟

تمام کار در شهرستان مریوان فیلمبرداری شده است.

بودجه اثر چقدر بوده و از چه منابعی تأمین شده است؟

بودجه کار را با هزینه شخصی پرداخت کرده ام. اما مقدارش را نمی توانم بگویم. دلایلش هم همان نکته ای است که اشاره کردم. کار آن قدر طول کشید و بنا به دلایل مختلف وقفه داشت، که حساب و

کتاب دقیقی برایش ندارم.

دلیل نبود تنوع ژانر در مستند کوتاه را چه می دانید؟

من فکر می کنم گونه هایی از مستند با فیلم داستانی در هم دیزالو شده اند و ژانر هاشان یکی است. اما به صورت کلی هر مستندی که ساخته می شود در یک ژانری قرار دارد و قرار خواهد گرفت. فضا هم باز است و فیلمساز می تواند در هر ژانری که می خواهد کار بسازد. اما نبود کار در ژانر های مختلف یک دلیل ندارد، ولی یکی از دلایل مهمی که می توان نام برد این است که، خیلی به مستند بها داده نشده و اقبال مردم به مستند به اندازه داستانی نیست و حقیقتاً مخاطب کمتری دارد.

برای «دارتاش» در چهلمین جشنواره فیلم کوتاه تهران شانس جایزه قائل هستید؟

فیلم در جشنواره های مختلفی شرکت کرده و جایزه های مختلفی هم دریافت کرده است. حتی به واسطه حضور و اول شدن در جشنواره بیگ اسکای آمریکا، ورودی اسکار گرفت و در اسکار هم حضور خواهد داشت. باتوجه به سیاست بومی گرایی جشنواره و همچنین باتوجه به موفقیت هایی که کار داشته، در این جشنواره هم می توانم برآیم شانس قائل شده و امید به جایزه داشته باشم.

در آخر اگر نکته یا صحبتی هست، بفرمایید؟

در ابتدا بگویم که از حضور در جشنواره فیلم کوتاه تهران بسیار خوشحال هستم. این جشنواره در دنیا شناخته شده و از اعتبار خوبی برخوردار است. اگر بخواهم کمی از سختی های کار هم بگویم این است که، فیلمسازی مستقل واقعا سختی های زیادی دارد، البته به طور کلی اساسا مستندسازی بسیار سخت تر از حوزه های دیگر فیلمسازی است. می دانم که خیلی از همکاران من مثل خودم با بودجه خودشان کار می سازند و این واقعا کار را دشوار می کند. امیدوارم این رویه کمی عوض شود و دست فیلمسازان حوزه مستند باز تر شود. ما مستندسازان بسیار خوبی در کشور داریم که باید قدرشان را دانست.

